

Ime predmeta 1	ČIPKA - TORHON
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.480.Idrija
Upravljavec	Mestni muzej Idrija, Prelovčeva 9, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Občina Idrija, Mestni trg 1, 5280 Idrija
ID številka / EŠD	510:IDR;CZ-5
Klasifikacija dediščine	Vsakdanje življenje

OPIS

Kratek opis	Opisan predmet lahko glede na tipologijo uvrstimo med redke torhon čipke. Glede na tip, gre za stavljeno čipko metrskega tipa. Izdelana je iz 15 parov klekljev. Uporabljeni elementi in tehnike klekljanja: pahljače v tehniki polpremeta, cik cak v tehniki polpremeta in pajki kot povezava cik caka z notranjim dekorativnim robom. Za opisano torhon čipko je značilno, da je izdelana v geometričnem motivu, ki se ciklično ponavlja.
Mere	Dolžina 15,5 cm, širina 3 cm.
Materiali	Lan
Datacija	Začetek 20. stoletja.

Avtor / Proizvajalec Podatek o proizvajalcu ni znan.

Slikovne priloge

Image not readable or empty
/home/mcxsd05/domains/heritage-mercury.net/public_html/base/components/com_rsform/uploads/5ac76b95ac9dc-pr

Prvotna raba

Torhon čipka se je uporabljala za dekorativne obrobe (hišni tekstil – prti, prtiči, oblačilni kosi). Gre za vzorec iz prodajnega kataloga enega od idrijskih trgovcev s čipko. Te vrste čipk so se bodisi uporabljale v Idriji bodisi so bile izdelane v Idriji in so se od tu prodajale v svet. Za torhon čipke je značilno, da se zanje ni ohranilo domače poimenovanje. Obenem zanje tudi nimamo ustreznih tehnoloških izrazov v slovenskem jeziku, ampak uporabljamo izraze v tujem, največkrat v angleškem jeziku. Podobno kot pri opisanem predmetu, je Mestni muzej Idrija sprejel v hranjenje večino starejših čipk konec 50. let 20. stoletja. V tem času je namreč obrtno podjetje Čipka (1957–1999) prevzelo posle pred tem delujoče Čipkarske zadruga. Omenjene čipke naj bi pripadale že pred tem delujočemu podjetju Franc Lapajne (1875–1945).

Sedanja raba

Torhon čipka se ohranja, varuje in prezentira kot pomembna dediščina rudarjenja v Idriji z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. Je materialni dokaz večstoletne klekljarske tradicije in znanja izdelovanja klekljanih čipk v Idriji. Je del čipkarske zbirke Mestnega muzeja Idrija. Opisan predmet ima veliko vrednost, predvsem zato, ker je narejen v zahtevni tehniki klekljanja. Splošno znanje o njihovi izdelavi se med klekljaricami, z izjemo učiteljic Čipkarske šole Idrija, ni ohranilo do danes. Mogoče jo je uporabiti za občasne muzejske razstave ali pa za druge oblike promocij.

Prvotna lokacija

Idrija.

Sedanja lokacija

Mestni muzej Idrija, depo.

STANJE OHRANJENOSTI

Zgodovina opravljenih posegov	Opisana torhon čipka je bila konservirana leta 2009. Dodatni posegi niso potrebni. Varovanje v prostoru je urejeno.
Sedanje stanje	dobro
Potrebni ukrepi	Redno obdobjno vzdrževanje.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	<ul style="list-style-type: none"> - Inventarna knjiga Mestnega muzeja Idrija; - Cook, M. Bridget, Tratnik, Metka. Idrija Lace: Patterns from the Idrija School of Lace Slovenia. London, B T Batsford Ltd, 1999; - Gnezda, Mirjam, Žagar, Janja et al. (ur.). Idrijska čipka in njeno mesto med Evropskimi čipkami. Idrija, Občina Idrija, 2006; - Gnezda Bogataj, Mirjam, Terpin Mlinar, Marija, Bajec Rupnik, Urška. Z nitjo povezane: etnološki film o idrijski čipki ter klekljaricah z Idrijskega in Cerkljanskega. Idrija, Friendly Production, Mestni muzej Idrija, 2013; - Terpin Mlinar, Marija et al. (ur.). Idrijska čipka: z nitjo pisana zgodovina. Idrija, Mestni muzej Idrija, 2012; - Verbič, Marija. O začetkih slovenskega čipkarstva s posebnim ozirom na Idrijo. Kronika: časopis za slovensko krajevno zgodovino, 17, 3/1969, str. 157–160.
Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija
Izpolnjeval je	Miha Kosmač
Datum objave	21. 3. 2018
Datum urejanja	Never
